

FASTE KONCEPTER

KORT NR. 15

Frirumsdebatten

Konceptet Frirumsdebat er en særlig debatform, der er velegnet til emner, hvor ét spørgsmål deler folk i to lejre. To debattører med hver deres holdning til et specifikt emne debatterer over 3 runder i et fast format. En moderator styrer debatten, der indledningsvis søger at tydeliggøre deltageres holdning til emnet, dernæst sættes fokus på refleksion og nuancer, inden publikum kommer på banen til sidst.

AGORA

FRIRUMSDEBATTEN

EKSEMPEL:

Musikjournalistik i en wokekultur var en frirumsdebat mellem musiker Signe Tobiassen og rockjournalist Espen Strunk afholdt af Aarhus Bibliotekerne.

I første runde (30 min.) spurgte moderator ind til de to debattørers holdning, så uenigheden kom tydeligt frem – og så de hver især kunne forklare sig tydeligt:

- Signe Tobiassen mente, at musikjournalistikken har et problem med sexistisk sprog i artikler og anmeldelser. Moderatoren spurgte ind til, hvordan det kommer til udtryk, og hvad hun syntes, vi skal gøre ved det
- Espen Strunk mente, at vi skal værne om ytringsfriheden og den kunstneriske frihed. Moderatoren spurgte ind til hans oplevelser som skribent og de tendenser, han ser i musikjournalistikken

I anden runde (20 min.) spurgte moderator ind til debattørernes holdninger til hinandens synspunkter for at afdække nuancer og dilemmaer.

I tredje runde (30 min.) var det publikum, der havde ordet. Mange var fra musiklivet, så der kom mange relevante kommentarer og spørgsmål.

HVORFOR?

Formålet er at blive klogere på hinandens argumenter og komme bag om stereotyper og fordomme.

HVORDAN?

Start med at invitere to debattører, som har hver sin holdning til et emne. Debatten varer cirka 90 minutter og styres af dig som moderator. Prioritér at invitere direkte ud i de forskellige 'fløje' (plakater i byen, mails til grupper/foreninger, deling på facebooksider), så publikum ikke kun hælder til én side.

Debatten inddeles i tre runder med hvert sit formål:

1. **Konfrontation:** Spørg ind til det emne, debattørerne er uenige om. Formålet er at få deres holdninger klart og tydeligt frem – og at undgå stereotyper, misforståelser og stråmandsargumenter (når man skaber et fejlagtigt billede af sin modparts synspunkter, som man så argumenterer imod).
2. **Refleksion:** Spørg ind til nuancer, gråzoner og tvivl. Start med et mere alment og lidt personligt spørgsmål, som begge debattører svarer på efter tur. Fx: Er der et emne, som du i løbet af dit liv har oplevet at skifte radikalt mening om? Giv 2 minutter til at svare og evt. 2 minutter, hvor de kan tænke over det først. Borgerne i salen kan tale med deres sidemakker om samme spørgsmål imens. Det personlige spørgsmål skaber en pause fra situationen med hårdt optrukken uenighed og minder om, at 'dem fra den modsatte fløj' er mere end dét. Bed derefter debattørerne om fysisk at bytte plads, og spørg ind til nuancerne i debatten. Fx: Nu har du lyttet til din moddebattør – hvor synes du, at han/hun har det bedste argument? Har du hørt noget i aften, der har gjort indtryk på dig? Bliver du nogensinde i tvivl om det her og hvorfor? Hvor ser du de største dilemmaer? Lad debattørerne bytte plads igen.
3. **Deltagerunden:** Gør publikum til deltager og spørg salen om deres input. Hvad skal vi stille op med det her emne? Hvordan kommer vi videre? Deltagerne kan stille spørgsmål, men også dele deres tanker, refleksioner og forslag til løsninger. Debattørerne kan få ordet og svare på konkrete spørgsmål, men det skal helst være deltagerne, der siger mest.

Teori: Debatformatet blev oprindeligt udviklet af de frie skoler, og du finder tilgængeligt materiale her: <https://frirummet.org/frirumsdebatten/debatpilots-vaerktoeskasse>. Det er ikke længere muligt at blive uddannet 'debatpilot', men alle er velkomne til at bruge materialet og tilrette formatet.